قرائات سبع بازتاب قرائت قراء امصار در کتاب السبعة ابن مجاهد

شاگرد: به نظر می‌رسد که در مقام اشکال کردن این‌گونه فرموده‌اند.

استاد: حال من الآن یک توضیحی هم عرض می‌کنم. این توضیح در خیلی از جاها به درد می‌خورد. این جور که من عرض می‌کنم؛ تا حال به این دسته‌بندی ندیده ام. چون از چند جا تلفیق کرده‌ام.

ببینید وقتی ابن مجاهد السبعه را نوشت تأثیر بسیار مهمی داشت در اینکه قرائات سبع، به‌عنوان قرائات متواتر جا گرفت. مقدمه کتابش را هم باید بخوانیم. بعضی از مطالب را اشاره وار عرض می‌کنم. ابن مجاهد ابتدا سه منطقه درست می‌کند. می‌گوید قرآن در سه منطقه جغرافیایی در بستر اجتماع بوده است. حجاز، عراق و شام. این تعبیری را دارند. بعداً در این سه منطقه پنج شهر را ذکر می‌کند. در حجاز، مدینه و مکه –حرمین شریفین-، در شام که همان دمشق است. اما در عراق کوفه و بصره را ذکر می‌کند. پس پنج شهر می‌شود که از دل آن سه منطقه هستند. در این پنج شهر، برای چهار شهرش یکی قاری را ذکر می‌کند و برای شهر کوفه سه قاری را ذکر می‌کند. لذا سه منطقه، پنج شهر و هفت قاری را ذکر می‌کند. این شد السبعه فی القرائات که کتابش را نوشت. نکته‌ای هم که بسیار مهم است این است: اول شروع می‌کند و می‌خواهد امامٌ فی القرائه را توضیح بدهد. می‌گوید همه مردم و مسلمانان قرآن را می‌خوانند و حتی درسش را هم می‌دهند اما مختلف هستند. می‌گوید کسی که از اعراب سردر بیاورد، نقل ها را بداند و ...؛ این‌ها را خوب توضیح می‌دهد. بعد می‌گوید که من این کتاب را برای چه نوشته ام، می‌گوید نوشتم که هفت نفر نماینده قرائت امصار هستند. پنج شهر هست که در این شهر ها مسلمانان قرائت داشتند. به چه صورتی؟ المتلقی عن الوالهم؛ یعنی این پنج شهر سینه به سینه قرائات را داشتند، از این پنج شهر هفت نفر را انتخاب کردند که نمایندگی دارند برای بازتاب دادن قرائت امصار و قرائت عامه مردم. این کتاب السبعه شد. پس اینکه می‌گویند ابن مجاهد در السبعه خودش در می‌کند، درست نیست. حال توضیحات آن را بعداً عرض می‌کنم.

بازبینی #2
ایجاد شده 22 آوریل 2024 14:17:27 توسط ... .
به روزرسانی شده 28 مه 2024 16:09:52 توسط ... .